

Beantwoording IAK vragen wijziging van de Mijnbouwwet en van de Gaswet betreffende het minimaliseren van de gaswinning uit het Groningenveld

1. Wat is de aanleiding?

De winning van gas uit het Groningenveld veroorzaakt aardbevingen. Om de veiligheid en de veiligheidsbeleving in Groningen te garanderen wil het kabinet de winning van gas uit het Groningenveld op zo kort mogelijke termijn volledig beëindigen.

2. Wie zijn betrokken?

De inwoners en overheden van de provincie Groningen, de vergunninghouder (NAM), de afnemer van het gewonnen gas (Gasterra), de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en de eindgebruikers van laagcalorisch gas.

3. Wat is het probleem?

De veiligheid en de veiligheidsbeleving van de inwoners van Groningen is in het geding door de winning van gas uit het Groningenveld. Door de bijzondere samenstelling van dit gas (laagcalorisch) is het niet mogelijk om de winning direct te beëindigen. Daarmee zouden de eindgebruikers niet meer kunnen worden voorzien van laagcalorisch gas dat zij nodig hebben om hun huizen te verwarmen of hun werkprocessen uit te voeren. Dit aspect van leveringszekerheid kent zowel een veiligheidsrisico als een maatschappelijk belang.

4. Wat is het doel?

Het doel van het wetsvoorstel is, gelet op de hoeveelheid gas die nodig is voor de leveringszekerheid, de winning van gas uit het Groningenveld te minimaliseren en hiervoor een nieuwe sturings- en besluitvormingsprocedure op te stellen.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

In de Mijnbouwwet wordt de winning van delfstoffen, waaronder de winning van gas uit het Groningenveld, aan regels gebonden. Een deel van deze regels passen niet bij het streven van het kabinet om het Groningenveld bij de vraag naar laagcalorisch gas als sluitstuk in te zetten. In plaats daarvoor wordt in de Gaswet en de Mijnbouwwet een nieuwe aansturing opgenomen. De belangen van de veiligheid van de bewoners van Groningen, de veiligheid en het maatschappelijk belang die verbonden zijn aan het borgen van leveringszekerheid zijn zo groot dat de wijze waarop de vergunninghouder gas wint uit het Groningenveld niet zonder voorwaarden van de overheid aan de vergunninghouder kan worden overgelaten.

6. Wat is het beste instrument?

Aansturing van de vergunninghouder door hem enerzijds niet meer toe te staan om meer gas te winnen dan noodzakelijk is voor de leveringszekerheid ("niet meer dan nodig") en anderzijds ook de verplichting om die hoeveelheid te winnen. Daarbij moet de winning zodanig over de regio's van Groningenveld worden verdeeld dat het lokaal persoonlijke risico zo veel mogelijk wordt beperkt.

Het jaarlijks bijstellen van het winningsniveau is hierbij het meest passende instrument. Deze jaarlijkse aansturing bestaat uit een advies van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet over de hoeveelheid gas die, gelet op de optimale inzet van andere bronnen (zoals omzetten van hoogcalorisch gas in laagcalorisch gas door het toevoegen van stikstof), in een gasjaar uit het Groningenveld moet worden gewonnen. De vergunninghouder werkt dit uit in een of meerdere operationele strategieën, waar een dreigings- en risicoanalyse (hazard & risk analysis) onderdeel van uitmaken. Tot slot stelt de minister van Economische Zaken en Klimaat de operationele strategie vast die de vergunninghouder moet toepassen bij de winning.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De veiligheid en veiligheidsbeleving van de inwoners van Groningen verbeteren door dit wetsvoorstel. De winning uit het Groningenveld wordt het sluitstuk om te kunnen voorzien in de behoefte aan laagcalorisch gas door eindgebruikers. In die zin heeft dit wetsvoorstel geen gevolgen voor eindgebruikers; de maatregelen die worden getroffen in het kader van de energietransitie hebben wel effecten voor eindgebruikers en zullen leiden tot een lagere vraag naar

(laag)calorisch gas hetgeen weer een effect heeft op de hoeveelheid gas die gewonnen wordt uit het Groningenveld.